

COMUNICAT

Societatea Națională de Transport Gaze Naturale "TRANSGAZ" S.A are ca scop îndeplinirea strategiei naționale stabilite pentru transportul, tranzitul internațional, dispecerizarea gazelor naturale și cercetarea-proiectarea în domeniul transportului de gaze naturale, prin efectuarea, cu respectarea legislației române, de acte de comerț corespunzătoare obiectului de activitate aprobat prin Actul Constitutiv.

"TRANSGAZ" S.A. poate desfășura complementar și alte activități conexe pentru susținerea obiectului principal de activitate, în conformitate cu legislația în vigoare și cu statutul propriu, putând achiziționa gaze naturale doar în scopul echilibrării și exploatării în condiții de siguranță a Sistemului Național de Transport.

"TRANSGAZ" S.A. este operatorul tehnic al Sistemului Național de Transport (SNT) și răspunde de funcționarea acestuia în condiții de calitate, siguranță, eficiența economică și protecție a mediului înconjurător. În îndeplinirea misiunii asumate, compania desfășoară activitatea de transport gaze naturale în conformitate cu prevederile legislației și reglementărilor europene și naționale în vigoare privind transportul gazelor naturale prin conducte.

Pentru informare, redăm mai jos extras din Ordinul ANRE nr. 160/26.11.2015 „privind modificarea și completarea Codului rețelei pentru Sistemul Național de Transport al gazelor naturale”, după cum urmează:

- **Art. 83².** – (1) *În conformitate cu prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, OTS (Operatorul de Transport și de Sistem) nu poate deține gaze naturale decât pentru echilibrarea și exploatarea în condiții de siguranță a SNT (Sistemul Național de Transport);*
- (2) Pentru a asigura funcționarea în condiții de siguranță a SNT, OTS trebuie să dispună de o cantitate suficientă de gaze naturale pentru echilibrarea sistemului, sub formă de gaze naturale stocate în conducte și/sau sub formă de gaze naturale de echilibrare înmagazinate în depozitele subterane, și să întreprindă acțiuni de echilibrare a SNT inclusiv prin efectuarea de tranzacții de vânzare și/sau cumpărare a cantităților de gaze naturale necesare pentru echilibrarea fizică a sistemului, în mod transparent, nediscriminatoriu, prin utilizarea mecanismelor de piață.**
- (4) Acțiunile de echilibrare ale OTS vor fi determinate numai de necesitatea obiectivă a menținerii parametrilor operativi de funcționare a SNT între limitele minime și maxime stabilite și publicate de OTS pe pagina proprie de internet în secțiunea dedicată UR (Utilizator al Rețelei), fiind independente de eventualele dezechilibre comerciale ale fiecărui UR.**

(5) Acțiunile de echilibrare pot fi și preventive, în sensul că sunt întreprinse pentru a evita riscul de afectare a limitelor parametrilor operativi de funcționare a SNT, risc rezultat în urma calculelor zilnice efectuate de OTS, pe baza datelor din programele de transport preliminar și/sau din nominalizările zilnice ale UR, în vederea optimizării fluxurilor de gaze naturale în sistem.

(7) Operațiunile întreprinse de către OTS pentru echilibrarea fizică a SNT vizează echilibrarea diferențelor apărute între cantitățile de gaze naturale livrate în SNT de către UR și cele preluate de aceștia din SNT pe parcursul unei zile gaziere sau apărute ca urmare a producerii unor evenimente neașteptate.

(8) Cumpărarea gazelor naturale necesare pentru echilibrare se va realiza astfel:

- a) în cadrul piețelor centralizate de gaze naturale, fie pe baza contractelor standard specifice piețelor centralizate, fie pe baza unui contract-tip de cumpărare a gazelor naturale, elaborat de OTS și avizat de ANRE și/sau*
- b) prin mecanisme de piață, transparent și nediscriminatoriu, cu respectarea prevederilor legislației naționale privind atribuirea contractelor de achiziție publică, pe baza unui contract-tip de cumpărare a gazelor naturale, elaborat de OTS și avizat de ANRE.*

În baza prevederilor legale mai sus menționate, Transgaz a acționat pentru stabilizarea SNT în zilele de 19, 21 și 22 Ianuarie 2016, cumpărând gaze naturale prin intermediul platformelor de tranzacționare deținute și administrate de către Bursa Română de Mărfuri. Astfel, a fost achiziționată o cantitate totală de 21 Mil m3 (224.200 MWh) în valoare totală de 23.354.440 lei, la un preț mediu de 104.16 lei/MWh. Procesul de achiziție a fost unul transparent, fiind informați în prealabil toți potențialii furnizori de intenția Transgaz de a achiziționa gaze naturale în scop de echilibrare a SNT.

Această necesitate de cumpărare a fost determinată obiectiv din declarațiile de surse ale furnizorilor pentru ziua următoare și pentru weekend, declarații care, coroborate cu prognoza de consum pe aceste zile, au reliefat riscul unui deficit potențial major în SNT, care conform legii trebuia acoperit din alte surse. Realitatea este că toate sursele interne erau exploatate la maxim dar consumul intern record în acea perioadă a depășit substanțial aceste surse interne.

Obligația principală pentru a acoperi aceste deficite este a furnizorilor, care trebuie să își asigure sursele de import necesare pentru îndeplinirea obligațiilor pentru consumatori, dar realitatea a dovedit că aceștia nu și-au asigurat sursele necesare, obligând Transgaz să intervină ca echilibrador de ultimă instanță conform legii. Aceste gaze de echilibrare vor fi facturate UR care a cauzat acest dezechilibru la sfârșitul lunii.

Prețul mediu de achiziție gaze naturale în luna decembrie 2015 a fost 85 lei/MWh, dar acest preț mediu este un preț mediu pentru piața internă în condiții în care există un excedent de surse. Acest preț nu e relevant și comparabil cu cel la care Transgaz a cumpărat gaze în perioada critică de zile reci în care prețul spot întotdeauna va fi mai mare, în cazul acesta în medie 104 lei/MWh.

În situația în care Transgaz nu ar fi efectuat această achiziție exista pericolul ca în perioada 21-25 ianuarie 2016, în marile orașe presiunea gazelor naturale să fie foarte scăzută sau chiar ca acestea să rămână fără gaze naturale și căldură. De asemenea Transgaz a asigurat în condiții de siguranță și funcționarea generatoarelor de electricitate pe gaz, la un moment în care consumul de electricitate a atins și el nivele record.

Legislația europeană în vigoare ne cere să tranzacționăm transparent întâi pe piața internă, pentru a crea transparență și lichiditatea necesară acestor tranzacții. Toate gazele din Europa sunt disponibile pieții din România dacă furnizorii o consideră o piață atractivă. Transgaz nu e un comerciant de gaze și activitatea de cumpărare gaze naturale este bazată numai pe nevoia de echilibrare reziduală a sistemului și menținerea acestuia în parametri optimi de funcționare.

Chiar dacă la prima vedere existau gaze la un preț mai scăzut pe alte piețe europene, suspectăm că prețul de transport sau capacitatea disponibilă în acele țări nu a creat interesul comercial pentru o ofertă la cererea noastră și în consecință nu s-au primit oferte pe platforma STEGN pentru gaze din acea direcție. Mai mult, pentru a facilita competiția, tranzacția din 22 ianuarie 2016 a fost împărțită în mai multe „bucăți”, însă nici pentru aceste cantități mici nu s-au primit oferte de sens contrar la un preț mai bun decât cel încheiat.

Precizăm faptul că Transgaz intervine precaut pentru menținerea Sistemului Național de Transport Gaze Naturale în echilibru acționând numai după ce toți utilizatorii de rețea și-au exprimat toate intențiile de transport, inclusiv sursele și cantitatea de import. Compania ia în considerare în primul rând consumul prognozat pentru următoarea zi (consum care e calculat cu precizie de peste 97%) și sursele existente (capacitatea internă de producție, capacitatea internă de extracție din depozite și contractele declarate de import ale utilizatorilor de rețea) și numai dacă se constată un dezechilibru aceasta este nevoită prin lege să acționeze pentru a se asigura că sistemul rămâne în echilibru și nu este periclitată siguranța acestuia.

Toți acești pași au fost îndepliniți și singurul motiv pentru care s-a efectuat o achiziție pe trei zile (23-25 ianuarie), a fost datorită faptului că Transgaz a trebuit să asigure resursele necesare pentru echilibrarea SNT în timpul week-end-ului, când piețele de tranzacționare sunt închise.

SERVICIUL COMUNICARE ȘI RELAȚII PUBLICE